

RIKSDAGENS SVAR 367/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om medling vid brott och i vissa tvister

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om ändring av lagen om medling vid brott och i vissa tvister (RP 329/2014 rd).

Beredning i utskott

Lagutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (LaUB 33/2014 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av lagen om medling vid brott och i vissa tvister

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om medling vid brott och i vissa tvister (1015/2005) 7, 8, 10—12, 12 a, 12 b, 14, 16, 20, 23 och 24 §,
av dem 7, 8, 11 och 23 § sådana de lyder i lag 1563/2009, 12, 12 a och 12 b § sådana de lyder i lag 966/2010 samt 14 och 20 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 1563/2009, samt
fogas till lagen en ny 7 a § som följer:

7 §

Skyldighet att ordna tjänster

Institutet för hälsa och välfärd är skyldigt att ordna medlingsverksamhet så att tjänsten är tillgänglig och ändamålsenligt genomförd i hela landet.

7 a §

Tillsyn över ordnande av tjänster

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården utövar tillsyn över ordnandet av medlingstjänster.

8 §

Tillhandahållande av tjänsterna

Tjänsterna kan tillhandahållas så att Institutet för hälsa och välfärd

1) med en kommun ingår ett i 7 § 2 mom. i kommunallagen (410/2015) avsett uppdragsavtal, genom vilket kommunen förbinder sig att tillhandahålla tjänsten inom sitt område eller utöver sitt område också inom andra kommuners område eller delar av deras område så som avtals enligt 9 § i denna lag, eller

2) med en annan offentlig eller en privat tjänsteleverantör ingår ett avtal, genom vilket tjänsteleverantören förbinder sig att se till att

tjänsten tillhandahålls inom ett område om vilket det avtalas enligt 9 §.

Kan tjänster inte tillhandahållas i ett område i enlighet med 1 mom., ska Institutet för hälsa och välfärd tillhandahålla tjänsterna i området med hjälp av personal som det anställer eller på något annat sätt som det anser lämpligt.

10 §

Behörighet som fordras av personer som deltar i medlingsverksamhet

Personer ansvariga för medlingsverksamheten och medlingshandledare ska ha för uppgiften lämplig högskoleexamen. Av särskilda skäl kan man till uppgiften även utse andra personer som har god förtrogenhet med medlingsverksamhet samt med planering och styrning av sådan verksamhet. Till medlare kan utses personer som genomgått introduktionsutbildning i medlingsverksamhet och som också har sådan utbildning, skicklighet och erfarenhet som en framgångsrik skötsel av uppgiften förutsätter och som i övrigt lämpar sig för uppgiften. Den person som är ansvarig för medlingsverksamheten beslutar om att en person ska utses till medlare och om att medlaren ska befrias från sin uppgift.

Närmare bestämmelser om behörighetsvillkor för de personer som avses i 1 mom. får utfärdas genom förordning av statsrådet.

11 §

Ordnande av kompletterande utbildning

Institutet för hälsa och välfärd ska nationellt och regionalt sörja för ordnandet av kompletterande utbildning för personer som deltar i medlingsverksamhet.

12 §

Ersättning av statens medel

Ersättning för kostnaderna för ordnandet av medlingsverksamhet betalas av statens medel. Det sammanlagda beloppet av den ersättning

som betalas med statsmedel fastställs årligen till ett belopp som motsvarar de beräknade genomsnittliga kostnaderna för verksamheten med medlingsbyråer, ändamålsenlig tjänsteproduktion och den utbildning som är avsedd för personer som deltar i medlingsverksamhet.

Ersättningens sammanlagda belopp betalas till Institutet för hälsa och välfärd för att användas till de kostnader som avses i 1 mom.

Institutet för hälsa och välfärd ska betala ersättningen i förskott till de tjänsteleverantörer som avses i 8 § 1 mom. Fördelningen av medlen baseras på invånarantalet i tjänsteleverantörens verksamhetsområde samt områdets areal och brottsligheten där vid utgången av året före det år som föregått finansåret. Invånarantalet baseras på årsstatistiken från befolkningsdatasystemet, arealen på Lantmäteriverkets årsstatistik över arealen på landområden och sötvattensområden och brottsligheten på Statistikcentralens årsstatistik över brott som är straffbara enligt strafflagen (39/1889) och som har kommit till polisens kännedom. Med finansår avses i denna lag det kalenderår som ersättning beviljas för. Institutet för hälsa och välfärd ska genom ett beslut fastställa den slutliga ersättningen till en tjänsteleverantör och den får vara högst lika stor som de faktiska kostnaderna för att ordna medlingsverksamheten.

Närmare bestämmelser om hur den ersättning som avses i 3 mom. bestäms och betalningen av ersättning till Institutet för hälsa och välfärd i de fall som avses i 8 § 2 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet.

12 a §

Redovisning av kostnaderna samt återbetalning och omfördelning av ersättning som betalats av statens medel

Tjänsteleverantören ska årligen lämna en redovisning till Institutet för hälsa och välfärd för det föregående finansårets kostnader för ordnande av medlingsverksamhet och betala tillbaka den oanvända delen av den ersättning som avses i 12 § 3 mom.

Institutet för hälsa och välfärd får dela ut återbetalade anslag till sådana tjänsteleverantörer som har fått för liten ersättning i förhållande till de faktiska kostnaderna. Social- och hälsovårdsministeriet ska underrättas om anslag som har återbetalats och den andel av anslaget som har omfördelats.

Närmare bestämmelser om innehållet i redovisningen av kostnaderna och hur den ska ges, återbetalning och omfördelning av ersättningen och om uppgifter enligt 2 mom. som ska lämnas till social- och hälsovårdsministeriet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

12 b §

Tillämpning av statsunderstödslagen

Följande bestämmelser i statsunderstödslagen (688/2001) tillämpas på de ersättningar som avses i 12 § 3 mom.:

1) 14 § som gäller statsunderstödstagarens skyldighet att lämna uppgifter,

2) 15 § som gäller statsbidragsmyndighetens tillsynsuppgift,

3) 16 § som gäller granskningsrätt för statsbidragsmyndigheten eller någon som myndigheten bemyndigat eller som bistår myndigheten samt granskningsförfarande och tjänsteansvar,

4) 17 § som gäller utförande av granskning och statsunderstödstagarens skyldighet att bistå vid granskningen,

5) 18 § som gäller statsbidragsmyndighetens rätt att få handräckning,

6) 20 § som gäller återbetalning av statsunderstöd,

7) 21 § som gäller skyldighet att återkräva statsunderstöd,

8) 22 § som gäller återkrav enligt prövning av statsunderstöd,

9) 25 § som gäller dröjsmålsränta på statsunderstöd,

10) 28 § som gäller tiden för återkrav av statsunderstöd,

11) 29 § 1 mom. som gäller förfallande av utbetalning av statsunderstöd,

12) 30 § som gäller kvittning av statsunderstöd som återbetalas eller återkrävs,

13) 31 § som gäller statsbidragsmyndighetens rätt att få information från andra myndigheter,

14) 32 § som gäller utlämnande av uppgifter,

15) 34 § som gäller ändringssökande i statsbidragsärenden.

Som sådan statsunderstödstagare som avses i de bestämmelser som nämns i 1 mom. betraktas i denna lag tjänsteleverantören och som statsbidragsmyndighet betraktas Institutet för hälsa och välfärd.

14 §

Platsen för medling

Ett initiativ till medling behandlas vid den medlingsbyrå inom vars område någon av parterna är bosatt och där medlingen med beaktande av parternas omständigheter kan ske smidigt. Ett initiativ kan också behandlas vid den byrå inom vars verksamhetsområde brottet har ägt rum.

En part kan alltid föra ett initiativ till medling till den medlingsbyrå inom vars verksamhetsområde han eller hon är bosatt. Om den medlingsbyrå som tagit emot initiativet inte tar upp initiativet till behandling, ska den utan dröjsmål överföra ärendet till en byrå som den i enlighet med 1 mom. anser vara lämplig att behandla initiativet.

Kan inte medlingsbyråerna sinsemellan enas om vilken av byråerna enligt 1 mom. som ska behandla initiativet, ska Institutet för hälsa och välfärd bestämma vid vilken medlingsbyrå initiativet ska behandlas.

16 §

Medlingsbyråns uppgifter i anslutning till medlingsförfarandet

När en medlingsbyrå har åtagit sig medlingen i ett ärende ska den

1) utse en medlare som är lämplig för uppgiften på grundval av sin erfarenhet och sina personliga egenskaper samt som inte är jävig på det sätt som avses i förvaltningslagen (434/2003),

2) med parternas medgivande skaffa de handlingar som behövs för medlingen från polis- eller åklagarmyndigheten, domstolen eller andra instanser,

3) se till att en tolk eller översättare skaffas, om en part inte behärskar det språk som används vid medlingen eller på grund av en hörsel-, syn- eller talskada eller av någon annan orsak inte kan förstå den diskussion som förs under medlingen eller göra sig förstådd i den,

4) efter avslutad medling trots sekretessbestämmelserna lämna information om medlingens gång och resultat till den myndighet som tagit initiativ till medlingen eller till en annan myndighet vid vilken ett ärende som gäller medlingen vederligen är anhängigt.

20 §

Sekretess och tystnadsplikt

Bestämmelser om offentlighet för handlingar som medlaren eller medlingsbyrån innehar samt om tystnadsplikt för medlingsbyråns personal och andra som deltar i behandlingen av medlingsärenden finns i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

Trots 14 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet fattar medlingsbyrån beslut om utlämnande av uppgifter ur en handling som hänför sig till medling och som en medlare eller medlingsbyrån innehar. I fråga om medlingsbyråns rätt att till Institutet för hälsa och välfärd lämna ut uppgifter ur en sekretessbelagd handling gäller 29 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

Medlingsbyråns beslut i ärenden som avses i denna paragraf fattas av den person som är ansvarig för medlingsverksamheten. Bestämmel-

ser om sökande av ändring i sådana beslut finns i 33 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

23 §

Sökande av ändring

Ändring i beslut som Institutet för hälsa och välfärd och medlingsbyrån har fattat med stöd av denna lag får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen, om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Ändring i förvaltningsdomstolens beslut får sökas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

24 §

Medlingsbyråns anmälningsskyldighet

Medlingsbyrån ska utan dröjsmål lämna information om beslut genom vilket den har vägrat ta emot ett ärende för behandling eller avbrutit medlingen till den myndighet som tagit initiativ till medlingen eller till en annan myndighet vid vilken ett ärende som gäller medlingen vederligen är anhängigt.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Institutet för hälsa och välfärd blir när denna lag träder i kraft part i ett avtal om tillhandahållande av tjänster som avses i denna lag i stället för regionförvaltningsverket, om inte tjänstleverantören säger upp avtalet på grund av ändringen av avtalsparten. Uppsägningen ska ske senast sex månader innan denna lag träder i kraft.

Helsingfors den 11 mars 2015
